

Boer weigert eeuwenoude markesteen terug te geven

BORNE - Dankzij doortastend ingrijpen van boer J. W. ter Braak aan de Veldkampsweg is een historisch waardevolle markesteen voor vernieling behoed. Hij heeft namelijk onlangs deze marke- of looksteen op de grens van de marke Woolde en marke Zenderen in veiligheid gebracht voor de aanstormende machines van de wegenbouwers, die met het laatste deel van de Zuid-

lijke Bandweg (Rw 35) bezig zijn.

Markesteen 21 heeft voorlopig een plaatsje gekregen in de boerderij van Ter Braak in afwachting van de verplaatsing. B en w hebben namelijk besloten om de grenssteen weer naar de

Boer Ter Braak heeft de markesteen een plaatsje gegeven achter de waterschuur bij de boerderij.

oude plaats terug te brengen, zodra het tracé van de bandweg klaar is én rijkswaterstaat daaraan wil meewerken. Vermoedelijk krijgt de markesteen dan omstreeks 1980 z'n plekje aan de rand van de weg tussen de sloot en rijbaan terug.

Als tenminste boer Ter Braak niet zo halstarrig blijft als hij nu is. Hij zegt namelijk niet van plan te zijn de markesteen aan de gemeente terug te geven. „Dan had de gemeente er zich maar eerder over moeten ontfemen. Nu ik de steen met twee familieleden in veiligheid heb gebracht wil de gemeente hem weer terug hebben. Bij de plannen voor het toekomstig wrakenterrein, hier aan de Veldkampsweg, moesten wij boeren het onderspit delven tegen de gemeente. Ik ga niet weer door de knieën met die markesteen”, zegt Ter Braak vastberaden.

Grensstenen

Volgens de heer A. H. Arts uit Almelo, toegevoegd aan het markebestuur Bornerbroek-Zenderen, moet de grenssteen tussen de 700 en 1500 jaar oud zijn. Deze stenen zijn volgens de archieven in elk geval uiterlijk omstreeks 1150 geplaatst om het gebied van de marke „af te palen”. Daaraan is ook de naam markesteen (merkesteen) ontleend.

De marke is in ons land de oudst bekende gemeenschapsvorm, waarover schrif-

telijke gegevens bestaan sinds 793. Waarschijnlijk dateren de marken evenwel al uit omstreeks 400, maar bewijzen daarvoor ontbreken nog. Aan de markestenen werd destijds al veel waarde gehecht. Jaarlijks gingen de markegenoten namelijk in processie langs de stenen, zodat een ieder de grensplaatsen goed kon vastleggen. Met het oog op diefstal waren deze scheidingslijnen erg belangrijk voor de marken.

Met het toezicht op de doorgaans een halve meter hoge stenen, vaak gewone zwerfkeien, waren de boeren langs de grens van de marke belast. Aan de stenen, zijn dikwijls hele geschiedenissen verbonden. Zo heeft een van de markestenen de (bij)naam Vredessteen, omdat daar indertijd eens een vete is bijgelegd.

Karel de Grote

Als grenssteen tussen de marke Woolde en Zenderen is de nu in veiligheid gebrachte markesteen van historische waarde. Borne is namelijk gebouwd op het grondgebied van de marke Zenderen en de marke Woolde is pas veel later grondgebied van Hengelo geworden. De marke Zenderen is al bekend in het jaar 803. Toen schonk Karl de Grote namelijk 20 boerderijen aan het klooster Werden in Duitsland. Eén van die boerderijen, Markrick, stond in de Marke Zenderen.

20-7-1970

Dagblad v.h. Oosten